

רשומות

ספר החוקים

11 ביולי 1951

81

ז' בתמוז תשי"א

עמוד

234	חוק הבחירות לכנסת השניה (תיקון מס' 5), תשי"א—1951
234	חוק חופשה שנתית, תשי"א—1951
240	חוק המילואה (מוסדות כספיים), תשי"א—1951
241	חוק לתיקון פקודת הגבלת שכר דירה (דירות), תשי"א—1951
242	חוק לתיקון פקודת ההגבלות על שכר דירה (בתדעסק), תשי"א—1951
243	חוק שירות בטחון (תיקון מס' 2), תשי"א—1951
245	חוק לקיום תקפן של חקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 3), תשי"א—1951

חוק הבחירות לכנסת השנייה (תיקון מס' 5) תשי"א—1951*

1. תיקון החוק
 1. חוק הבחירות לכנסת השנייה, תשי"א—1951, יתוקן כך:
 (א) בסעיף 13, אחרי סעיף קטן (ב), ייוסף סעיף קטן זה:
 „(בב) נקבע מספר הבריה והרכבה הסיעתי של ועדת קלפי כאמור בסעיף קטן (ב), וסיעה לא הודיעה לוועדת הבחירות האזורית את שמות נציגיה בוועדת הקלפי תיך תקופה שקבעה ועדת הבחירות האזורית, תורכב ועדת הקלפי בלא נציגי אותה סיעה.”;
 (ב) בסעיף 31, בסעיף קטן (א), אחרי המלים „שעה 11 בלילה” ייוסף פסיק ואחריו מלים אלה:
 „אך במעברה, בכפר עבודה, בישוב שיתופי או בישוב כפרי אחר שמספר הזכאים לבחור בהם (כפי שמספר זה נקבע על ידי משרד הפנים לאחר שהחליט התלטותיו לפי סעיף 18) אינו עולה על 350 — משעה 8 בבוקר עד שעה 9 בערב בלבד.”.
 2. תחילת חוק
 2. תקפו של חוק זה הוא מיום י"ג בניסן תשי"א (19 באפריל 1951).

משה שפירא
 שר הפנים

דוד בן גוריון
 ראש הממשלה

חיים ווייצמן
 נשיא המדינה

חוק חופשה שנתית, תשי"א—1951**

פרק ראשון: מטרה

1. פירושים
 1. בחוק זה —
 „החופשה” פירושו — חופשה שנתית המגיעה לעובד על פי חוק זה;
 „מפקח עבודה” פירושו — מפקח, כמשמעותו בפקודת מחלקת העבודה, 1943*;
 „עובד בשכר” פירושו — עובד שגמול עבודתו, כולו או חלקו, משולם שלא על בסיס של חודש או תקופה ארוכה מזו;
 „קרן חופשה” פירושו — קרן חופשה ששר העבודה הקימה או הסמיכה על פי סעיף 18;
 „שנת עבודה” פירושו — פרק זמן של שנים עשר חודש, שתחילתו אחד באפריל של כל שנה, מיום 1 באפריל 1951 ואילך.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ח בסיון תשי"א (2 ביולי 1951).
 * פטר החוקים 74 מיום י"ג בניסן תשי"א (19.4.51), עמ' 110.
 ** נתקבל בכנסת ביום כ"ט בסיון תשי"א (3 ביולי 1951); הצעת החוק ויכרי הסבר נחפזטו בהצעות חוק 72 סיום כ"ד באדר ב' תשי"א (1.4.51), עמ' 156.
 * ע"ר מס' 1250 סיום 15.2.48, חוס' 1, עמ' 1.

פרק שני: החופשה

2. כל עובד זכאי לחופשה שתינתן לפי הוראות חוק זה. הזכות לחופשה
3. (א) אורך החופשה הוא 14 יום לכל שנת עבודה אצל מעביד אחד או במקום עבודה אחד; אך שר העבודה רשאי לקבוע, בתקנות, לעבודה מסוימת חופשה ארוכה מזה, אם ראה צורך בכך מטעמים שבבריאות העובד או שבנסיבות העבודה. אורך החופשה
- (ב) היה הקשר המשפטי שבין העובד ובין המעביד קיים כל שנת העבודה, העובד עבד באותה שנה —
- (1) לפחות 200 ימים — יהיה מספר ימי החופשה כאמור בסעיף קטן (א);
- (2) פחות מ־200 ימים — יהיה מספר ימי החופשה חלק יחסי ממספר הימים שלפי סעיף קטן (א), כיחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 200; חלק של יום חופשה לא יובא במנין.
- (ג) היה הקשר המשפטי שבין העובד ובין המעביד קיים בחלק משנת העבודה, העובד עבד בתוך אותו חלק שנה —
- (1) לפחות 240 ימים — יהיה מספר ימי החופשה כאמור בסעיף קטן (א);
- (2) פחות מ־240 ימים — יהיה מספר ימי החופשה חלק יחסי ממספר הימים שלפי סעיף קטן (א), כיחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 240; חלק של יום חופשה לא יובא במנין.
4. (א) סעיף 3 אינו חל על עובד בשכר שעבד פחות מ־75 ימים רצופים, אצל מעביד אחד או במקום עבודה אחד, בין בשנת עבודה אחת ובין בשתי שנות עבודה רצופות. לעובד כאמור תשולם תמורת חופשה, כמפורש בפרק השלישי.
- (ב) לענין סעיף קטן (א) רואים ימי עבודה כרצופים, אפילו חלה הפסקה בעבודה מחמת —
- (1) שירות מילואים לפי חוק שירות בטחון, תש"ט—1949;
- (2) יום המנוחה השבועית או חג שאין עובדים בהם, אם על פי חוק ואם על פי הסכם או נוהג, וכן אחד במאי;
- (3) חופשה על פי חוק זה וכל חופשה או פגרה שניתנה לעובד על פי חוק או בהסכמת המעביד, בין בשכר ובין שלא בשכר;
- (4) שביתה או השבתה;
- (5) תאונה או מחלה;
- (6) ימי אבל במשפחה שמטעמי דת או נוהג לא עבד בהם העובד;
- (7) הפסקה ארעית ללא הפסקת יחסי עובד ומעביד.
5. (א) ואלה הימים שלא יובאו במנין ימי החופשה:
- (1) הימים בהם שירת העובד שירות מילואים לפי חוק שירות בטחון, תש"ט—1949;
- (2) ימי חג שאין עובדים בהם, אם על פי חוק ואם על פי הסכם או נוהג — להוציא ימי המנוחה השבועית;
- (3) ימי חופשת לידה;

¹ ספר החוקים 25 מיום כ"א באיול' תש"ט (15.9.49), עמ' 271.

- (4) הימים שבהם אין העובד מסוגל לעבוד מחמת תאונה או מחלה ;
 (5) ימי אבל במשפחה, שמתעמי דת או נוהג אין העובד עובד בהם ;
 (6) ימי שבתה או השבתה ;
 (7) ימי הודעה מוקדמת לפיטורים, אלא אם עלו על ארבעה עשר, ובמידה שעלו.

(ב) חלו ימים מן האמורים בסעיף קטן (א) בימי החופשה, יראו את החופשה כנפסקת לאותם הימים, ויש להשלימה בכל האפשר תוך איתנה שנת עבודה.

טועד החופשה 6. החופשה תינתן בתודש האחרון של שנת העבודה; שבעדה היא ניתנת, או במשך שנת העבודה שלאחריה.

צבירת חופשה 7. (א) אין החופשה ניתנת לצבירה; ואולם רשאי העובד, בהסכמת המעביד, לקחת רק שבעה ימי חופשה לפחות ולצרף את היתרה לחופשה שתיתן בשתי שנות העבודה הבאות.

(ב) שר העבודה רשאי, בתקנות, לאסור צבירת חופשה אם לדעתו בריאות העובד או הנסיבות בהן העבודה געשית מחייבים כי כל החופשה תינתן לעובד מדי שנה בשנה.

רציפות החופשה 8. החופשה תהיה רציפה, אלא שבהסכמת העובד והמעביד ובאישור ועד העובדים במקום, אם ישנו, אפשר להולקה, ובלבד, שפרק אחד ממנה יהיה לפחות שבעה ימים.

תחילת החופשה 9. (א) תאריך תחילת החופשה ייקבע לפחות ארבעה עשר יום מראש, ומשנקבע התאריך, ירשום אותו המעביד בפנקס המתנהל על פי סעיף 26, אם הוא חייב לנהל פנקס כזה.

(ב) סעיף זה אינו חל על חלקי חופשה של פחות משבעה ימים.

פרק שלישי: תשלומים

דמי חופשה 10. (א) המעביד חייב לשלם לעובד בעד ימי החופשה דמי חופשה בסכום השווה לשכרו הרגיל.

(ב) השכר הרגיל לענין סעיף זה הוא —

(1) לגבי עובד שגמול עבודתו, כולו או חלקו, משתלם על בסיס של הודש או תקופה ארוכה מו — שכר העבודה שהעובד היה מקבל בעד אותו פרק זמן אילו לא יצא לחופשה והוסיף לעבוד ;

(2) לגבי עובד בשכר — שכר העבודה היומי הממוצע כפול במספר ימי החופשה; שכר העבודה היומי הממוצע הוא הסכום היוצא מחילוק שכר רבע השנה שקדמה לחופשה למספר השנים; היו ברבע השנה כאמור חדשי עבודה לא-מלאה, יחושב השכר היומי הממוצע לפי רבע השנה של העבודה המלאה ביותר שבשנים עשר החדשים שקדמו לחופשה, הכל לפי בהירת העובד.

(ג) שכר עבודה לענין סעיף קטן (ב) הוא כל המורה, בכסף או בשווה כסף, המשרת תלמת לעובד על ידי המעביד בעד שעות העבודה הרגילות; סכום המשתלם לעובד לכיסוי הוצאות מיוחדות שאינן קיימות בעת החופשה, אין רואים אותו כחלק משכר העבודה.

הסוּעַר להשלום דמי החופשה 11. דמי החופשה ישולמו לכל המאוחר ביום שבו היו משלמים לעובד את שכרו, אילו לא יצא לחופשה והוסיף לעבוד; אך אם העובד יוצא לחופשה של שבעה ימים לפחות, ודרש להקדים את תשלום דמי החופשה — ישולמו לכל המאוחר שני ימים לפני תחילת החופשה.

איבוד הזכות לרמי חופשה	12. עובד לא יעבוד בשכר בימי חופשתו, ואם עבד עבודה סדירה בשכר, איבד את זכותו לדמי חופשה; ואם כבר שולמו, רשאי המעביד לזכותם משכר העבודה שישולם לעובד, או לגבותם בכל דרך בה גובים חוב אורחני.
פדיון חופשה	13. חדל עובד לעבוד לפני שניתנה לו החופשה המגיעה לו עד ליום שבו חדל לעבוד, ישלם המעביד פדיון חופשה בסכום השווה לדמי החופשה שהיו משתלמים לעובד אילו יצא לחופשה ביום שבו חדל לעבוד.
חישוב השכר הרגיל, וחילוקי דעות בדבר תשלומים	14. (א) שר העבודה רשאי לקבוע, בתקנות, הוראות משלימות בדבר חישוב השכר הרגיל לענין סעיף 10. (ב) התעוררו חילוקי דעות בדבר דרך חישובם של דמי החופשה, או של פדיון החופשה, או בקשר לסעיף 12, יכריע שר העבודה הכרעה סופית. שר העבודה רשאי להעביר לאחר את סמכויותיו לפי סעיף קטן זה; הודעה על העברת סמכויות תפורסם ברשומות.
השלום תמורת החופשה	15. (א) עובד בשכר שעבד אצל מעביד אחר, או במקום עבודה אחר, לפחות יום אחד אך פחות מ-75 ימים רצופים כאמור בסעיף 4, בין בשנת עבודה אחת ובין בשתי שנות עבודה רצופות, ישלם בעדו המעביד תמורת חופשה 4% לפחות משכר העבודה. (ב) תמורת החופשה תשולם לקרן החופשה של ענף העבודה שבו עבד העובד או בכל דרך אחרת שתיקבע בתקנות; תמורת חופשה המשתלמת לקרן חופשה, חייב המעביד לשלמה לכל המאוחר תוך תשעה ימים מיום שבו חדל העובד לעבוד. (ג) תמורת החופשה ששולמה לקרן חופשה תימסר לעובד לפי הוראות תקנון הקרן, ותמורת החופשה ששולמה בדרך אחרת תימסר לעובד בדרך שתיקבע בתקנות.
זכות לחינוך תמורת חופשה	16. תמורת חופשה שמעביד חייב לשלמה, יראוה כחוב המגיע ממנו לקרן החופשה או למי שיש לשלמה בהתאם לתקנות.
דיון התשלומים	17. דמי חופשה, פדיון חופשה ותמורת חופשה, דינם לכל דבר כדין שכר עבודה.
פרק רביעי: קרנות חופשה	
הקמה או הסמכה	18. (א) שר העבודה רשאי להקים קרן חופשה, וכן רשאי הוא להסמיך קרן חופשה בתנאים שימצא לנכון, אם נוכח כי יש בה ערובה מספקת לשימוש יעיל בתמורת החופשה לנופש ולהבראה. (ב) לא יקים ולא יסמיך שר העבודה יותר מקרן חופשה אחת לענף עבודה אחר. (ג) קרן החופשה תתנהל על ידי העובדים כפי שייקבע בתקנות.
פיקוח	19. קרן חופשה תהיה נתונה לפיקוח שר העבודה, בהתאם לתקנות.
גוף מאוגד	20. קרן חופשה היא גוף מאוגד, ורשאית היא להתקשר בחוים ולהיות צד בכל הליך משפטי ובכל משא ומתן אחר.
התקנון	21. שר העבודה יקבע תקנון לדוגמה לקרנות חופשה ואותו תקנון, בשינויים שיאשרו על ידיו, יהיה לתקנון של קרן חופשה, והקרן תפעל לפיו; התקנון לדוגמה יפורסם ברשומות.
דרכי הפעולה	22. שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר דרך יסודה של קרן חופשה, דרך פעולתה, הנהלת חשבונותיה, הגשת דינים וחשבונות ופרסומם, דרכי הפיקוח עליה, ואופן השקעת כספים והשימוש בעודפים לשם נופש והבראה, וכן בדבר הקמתן של ועדות בקורת, הרכבן ודרכי פעולתן.

23. (א) שר העבודה רשאי לבטל את הסמכתה של קרן חופשה, או לפרק קרן חופשה שהוקמה על ידיו, בכל אחד משלושה אלה:
- (1) אין הקרן מקיימת את התנאים שנקבעו להסמכתה;
  - (2) אין הקרן ממלאת אחרי תקנות שהותקנו לפי חוק זה;
  - (3) הביטול או הפירוק רצוי לדעת שר העבודה, לטובת האנשים שלהם משתלמת תמורת חופשה.
- (ב) ביטול שר העבודה את הסמכתה של קרן חופשה, או פירוק קרן חופשה, יודיע בצו, למי ובאיוזה תנאים יעברו כספי הקרן, ניתן הצו יוקנו כספי הקרן למי שהועברו אליו לפי הצו ולאיש זולתו לא תהיה שליטה עליהם.
24. הודעה על הקמת קרן חופשה או על הסמכתה, וכן הודעה על פירוק קרן חופשה או על ביטול הסמכה, תפורסם ברשומות.
25. (א) שר העבודה ימנה אדם להיות רושם קרנות חופשה; הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.
- (ב) שר העבודה רשאי להעביר לרושם קרנות החופשה את הסמכויות הנתונות לו על פי פרק זה, חוץ מהסמכויות להצקין תקנות, לפרק קרן חופשה או לבטל את הסמכתה; הודעה על העברה סמכויות תפורסם ברשומות.

ביטול הסמכה או פירוק

פורסם הודעות

רושם קרנות חופשה

פרק חמישי: ביצוע וענשים

26. (א) מעביד חייב לנהל פנקס חופשה שבו יירשמו ביחס לכל עובד הפרטים שייקבעו בתקנות.
- (ב) שר העבודה יקבע, בהודעה שתפורסם ברשומות, את סוגי המעבידים שעליהם יחול סעיף זה.
- (ג) בהודעה על פי סעיף קטן (ב) רשאי שר העבודה לקבוע שפנקס החופשה יהיה חלק מפנקס אחר שהמעביד חייב לנהלו על פי חוק ששר העבודה ממונה על ביצועו.
27. (א) סמכויותיו של מפקח עבודה, ביחס לכל מקום שיש לו יסוד להגיה כי עובד בו עובד, הן כסמכויותיו של מפקח לפי סעיף 10 (1) לפקודת מחלקת העבודה, 1943.
- (ב) מפקח עבודה רשאי לחקור, בכל ענין הנוגע לחוק זה, כל אדם הנמצא במקום שאליו בא מפקח העבודה בחוקף סמכויותיו לפי סעיף קטן (א); אך לא יידרש אדם ליתן תשובה או עדות העלולה לגלגל עליו אשמה פלילית.
- מפקח עבודה רשאי לרשום בפרוטוקול את תשובותיו והודעותיו של הנחקר.
- (ג) דין פרוטוקול שנרשם בהתאם לסעיף קטן (ב) כדין הודעה שנרשמה בהתאם לסעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות),¹ המסעיפים 3 ו-4 לאותה פקודה חלים עליו.
28. (א) מעביד שעבר אחת העבירות האלה —
- (1) לא נתן לעובדו חופשה לפי חוק זה;
  - (2) לא שילם, בלי צידוק מספיק ותוך זמן המתקבל על הדעת, דמי חופשה, פדיון חופשה או תמורת חופשה לפי חוק זה.
- דינו — קנס עד חמישים לירות ביחס לכל עובד שלגביו נעברה העבירה.

פנקס חופשה

סמכויות מפקח עבודה

עבירות וענשים

¹ ע"ר סמ' 1250 סיום 18.2.48, חוק' 1, עמ' 1.
² חוקי א"י, כרך א', פרק 3"ד, עמ' 430.

(ב) אדם שעבר אחת העבירות האלה —

- (1) הפריע למפקח עבודה להשתמש בסמכויותיו;
- (2) סירב להשיב למפקח עבודה על שאלה שהוא חייב להשיב עליה;
- (3) לא ניהל פנקס חופשה לפי סעיף 26;
- (4) לא רשם את הפרטים שיש לרשמו בפנקס חופשה או רשם פרטים לא נכונים או לא מלאים;
- (5) עבר על תקנות שהתקין שר העבודה על פי חוק זה.

דינו — קנס עד חמישים לירות.

אחריות של
הכר הנהלה
ושל פנהלים

29. חברה, אגודה שיתופית או כל חבר אנשים אחר שלא נתן לעובד חופשה לפי חוק זה או שלא שילם, בלי צירוף מספיק וחדך זמן המתקבל על הדעות דמי חופשה, פדיון חופשה או תמורת חופשה, רואים כאשם לעבירה גם כל חבר הנהלה, מנהל או פקיד של אותו חבר אנשים, ואפשר להביאו לדין ולהענישו כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח אחד משני אלה:

(א) שהעבירה נעברה שלא כדיעתו;

(ב) שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח שהוראות חוק זה בקשר לעבירה הנדונה יקוימו.

חייב השלום

30. (א) במשפט שבו נאשם אדם בעבירה על פי סעיף 28 (א) (1), הזכות בידי העובד לטעון ולחקור עדים, ורשאי בית המשפט, לפי בקשת העובד, לחייב את הנאשם לשלם לעובד סכום השווה לדמי חופשה שהיו משתלמים לו אילו ניתנה החופשה בסוף שנת העבודה שאחרי שנת העבודה שבעדה הגיעה החופשה.

(ב) במשפט שבו נאשם אדם בעבירה על פי סעיף 28 (א) (2), הזכות בידי העובד או בידי מי שיש לשלם לו את תמורת החופשה, הכל לפי הענין, לטעון ולחקור עדים, ורשאי בית המשפט, לפי בקשת העובד או לפי בקשת מי שיש לשלם לו את תמורת החופשה, לחייב את הנאשם לשלם את דמי החופשה, פדיון החופשה או את תמורת החופשה, שהנאשם היה חייב לשלם ולא עשה כן.

(ג) החלטת בית המשפט המהיב את הנאשם בתשלום, כאמור בסעיף קטן (א) או בסעיף קטן (ב), דינה, בכל הנוגע להוצאה לפועל, כדין פסק דין סופי של בית משפט מוסד מן, לטובת העובד או לטובת מי שיש לשלם לו את תמורת החופשה, הכל לפי הענין.

החישנות

31. תקופת ההחישנות לכל תביעה על פי חוק זה, בין אזרחית ובין פלילית, היא שלוש שנים.

חופשה בשעה
חירות

32. בתקופה שקיים במדינה מצב חירום בתוקף הכרזה על פי סעיף 9 (א) לפקודת סדרי השלטון המשפט, תש"ח—1948, וכן בשעה שלדעת שר העבודה צרכי ההספקה במדינה מחייבים זאת, רשאי שר העבודה, בצו כללי או מיוחד, לדחות את מועד החופשה, לגבי כל העובדים או לגבי סוג מסוים של עובדים; נתן שר העבודה צו כאמור, יקבע הוא מתוך איזה מועד תינתן החופשה או באיזו דרך יפצו את העובד על החופשה.

דין עובדי
המדינה
חכורת עובדים

33. לענין חוק זה דין עובד המדינה כדין כל עובד אחר.

34. בתחורת עובדים, בין שהיא גוף מאוגד ובין שאינה גוף מאוגד, רואים את כל אחד מבני החבורה כעובדו של האדם שמסר לחבורה את העבודה, אם היו רואים אותו כך

¹ ע"ד סס" 2 מיום י"ב באייר תש"ח (21.5.48), חוס' א' עמ' 1.

אילו היה קיים קשר ישיר בינו וכין כל אחד מבני החבורה; ואת כל אחד מבני החבורה כאמור רואים כעובד בשכר שעבד פחות מ־75 ימים רצופים ושבעדו יש לשלם תמורת תופשה לפי סעיף 15.

35. (א) חוק זה אינו חל על — אירחול
- (1) עובד בחקלאות המקבל את כל גמול עבודתו בחלק מהיכול, בשירותים או בשוה כסף;
- (2) עובד המקבל את כל גמול עבודתו בחלק מהרווחים;
- (3) עובד ארעי בעבודה שאינה לצורך עסקי המעביד או מקצועו.
- (ב) שר העבודה רשאי להתקין תקנות המפרשות מה הן עבודות ארעיות לצורך סעיף קטן (א) (3).
36. שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו. ביצוע ותקנות
37. שר העבודה לא יתקין תקנות, להוציא תקנות על פי סעיף 26 (א), ולא ישתמש בסמך בויותיו לכי הסעיפים 18 (א), 21, 23 (א), 26 (ב) ו־32, אלא לאחר התייעצות עם ארגון הער בדים הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים וכן עם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת שר העבודה הם רפרזנטטיביים ונוגעים בדבר. חוכת התייעצות
38. חוק זה אינו בא למעט מכל זכות הנתונה לעובד לפי חוק, הסכנו קולקטיבי, חוזה עבודה או נוהג. שפירת זכויות
39. הקפו של חוק זה הוא מיום א' בתשרי תשי"ב (1 באוקטובר 1951). תחילת תוקף

גולדה מאירסון
שרת העבודה

דוד בן גוריון
ראש הממשלה

חיים ווייצמן
נשיא המדינה

מספר 64

חוק המילווה (מוסדות כספיים), תשי"א—1951 *

1. בחוק זה — פירושים
- „מוסד כספי“ פירושו — בנק כמשמעותו בעקודת הבנקאות, 1941, או אגודה שיתופית לאשראי;
- „שטריי־ערך“ פירושו — שטרי הערך שהוצאו בהתאם לחוק זה.
2. הממשלה מורשית בזה ללוות ממוסדות כספיים סכום שלא יעלה על חמישה מיליון לירות ולהוציא למטרה זו שטריי־ערך. סמכות ללוות
3. (א) שטריי־ערך ייפדו ביום כ"ה בתשרי תשי"ז (30 בספטמבר 1956). פירון, ריבית ושאר תנאים

* נתקבל בכנסת ביום כ"ס בסיון תשי"א (8 ביולי 1951).
1 ע"ר מס' 1134 סיום 8.10.41, תוס' 1, עמ' 69.

(ב) שטר־הערך ישאו ריבית בשיעור של שלושה למאה לשנה, שתשולם בשיעור רים חצי־שנתיים ביום 1 במרס וביום 1 בספטמבר של כל שנה, מיום די באדר תשי"ב (1 במרס 1952) ואילך.

(ג) הממשלה רשאית לפני המועד הקבוע בסעיף קטן (א), לפדות בערכם הנקוב את כל שטר־הערך, או חלק יחסי שווה מכל שטר ושטר, לאחר מתן הודעה מוקדמת של שלושה חדשים לפחות בה ייקבע מועד הפדיון; ההודעה תפורסם ברשומות. ניתנה הודעה כאמור, לא ישאו שטר־הערך, או החלק היחסי של כל שטר ושטר, הכל לפי הענין, ריבית לאחר המועד שהממשלה קבעה כמועד לפדיון.

(ד) שטר־הערך ייערכו בצורת תעודות סטוק, וכל תעודה תהיה בסכום שהוא כפל של עשר לירות; התעודות יהיו לזכות הבעלים הרשומים או למוכ"ז.

(ה) שר האוצר יקבע בתקנות את שאר התנאים של שטר־הערך ובכלל זה — גופסם ודרכי העברתם.

4. הקרן והריבית המשתלמים לפי שטר־הערך וכל ההוצאות הכרוכות בביצוע חוק זה ישולמו מתוך הכנסותיה הכלליות ומתוך רכושה של המדינה.

5. כל שטר משטר־הערך ישא את חתימות שר האוצר והחשב הכללי או את חותם חתימותיהם.

6. שטר־הערך פטורים ממש בולים.

7. כל מוסד כספי רשאי לרכוש שטר־הערך, על אף כל איסור או הגבלה בחוק, בתזכיר ההתאגדות או בתקנות של המוסד.

8. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

דוד בן־גוריון
ראש הממשלה

אליעזר קפלן
שר האוצר

חיים ווייצמן
נשיא המדינה

מספר 65

חוק לתיקון פקודת הגבלת שכר דירה (דירות), תשי"א—1951*

1. בחוק זה, "הפקודה העיקרית" פירושו — פקודת הגבלת שכר דירה (דירות), 1940.

2. הפקודה העיקרית תחוקן כך:

(א) סעיף 2 יסומן כסעיף 2(1), ואחריו ייוסף סעיף קטן זה:

2(2), אדם שהיה שותף בבעלות של דירה שהוא מתגורר בה ובעלותו פקעה בגלל אחת מאלה —

(א) חלוקת המקרקעים, שהדירה היא חלק מהם, על ידי בית המשפט או על ידי פקיד מסדר קרקעות;

* נתסבל כנסת ביום כ"ט בסיון תשי"א (3 ביולי 1951).
1 ע"ד מס' 1065 מיום 20.12.40, חוס' 1, עמ' 230.

(ב) מכירת אותם מקרקעים, אם גמשפט חלוקה ואם על פי צו של בית משפט או של פקיד ההוצאה לפועל הראשי לשם הוצאה לפועל של פסק דין או לסילוק משכנתה —

רואים אותו כאילו שכר את הדירה, ביום שפקעה בעלותו כאמור, ממי שהיה באותו זמן זכאי להשכירה, תמורת שכר דירה השווה לשכר הדירה היסודי ובתנאי שכירות השווים לתנאים שבהם התגורר בדירה ערב פקיעת בעלותו.

(ב) בפסקה (ד) לסעיף 8(1), במקום המלים „ומסר לדייר מודעה בכתב לא פחות משלושה חודשים מראש לפנות את הדירה“ יבואו המלים: „ולאחר שעינינו בכל מסיבות הענין, ובעיקר בשאלת הדירה האחרת, שאפשר להעמידה לרשותו של הדייר“.

3. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות הוראות שתכליתן להפעיל את התיקון שסעיף 2 מתקן בפקודה העיקרית לגבי פסקי דין לפינוי דירות, שתוצאתם לפועל לא הושלמה לפני תחילת תקפו של חוק זה.

הוראה מעבר

פנחס רוזן
שר המשפטים

דוד בן גוריון
ראש הממשלה

היים ווייצמן
נשיא המדינה

מספר 65

חוק לתיקון פקודת ההגבלות על שכר דירה (בתי עסק), תשי"א—1951*

1. בוזק זה, „הפקודה העיקרית“ פירושו — פקודת ההגבלות על שכר דירה (בתי-עסק), 1941.

פירושים

2. הפקודה העיקרית תתוקן כך:

תיקון הסעיף 2
לפקודה
העיקרית

סעיף 2 יטומן כסעיף 2(1), ואחריו ייוסף סעיף קטן זה:

„(2) נפטר שוכר או שוכר משנה של בית עסק שפקודה זו הלה עליו, רואים כשוכר או כשוכר משנה של אותו בית עסק את מי שהיה בן-זוגו של הנפטר בשעת פטירתו, ובאין בן-זוג כאמור — את ילדיו, ובאין ילדים — את הוריו, באין הורים, רשאי בית משפט השלום לפסוק שיראו כשוכר או כשוכר משנה של בית העסק אחד או אחדים מן האנשים המנויים להלן, אם מצא בית המשפט כי מן הצדק לעשות זאת בשם לב למידת תלותם בנפטר; ואלה האנשים:

(א) קרובים אחרים של הנפטר שהיו תלויים בו סמוך לפטירתו;

(ב) אנשים אחרים שזויו תלויים בנפטר סמוך לפטירתו והשתתפו אותה שעה בהנהלת העסק שהתנהל בבית העסק.“

3. שר המשפטים רשאי לקבוע, בתקנות, הוראות שתכליתן להפעיל את התיקון שסעיף 2 מתקן בפקודה העיקרית לגבי פסקי דין לפינוי בתי עסק ושהוצאתם לפועל לא הושלמה לפני תחילת תקפו של חוק זה.

הוראת מעבר

פנחס רוזן
שר המשפטים

דוד בן גוריון
ראש הממשלה

חיים ווייצמן
נשיא המדינה

* נחקק בכנסת ביום כ"ט בסיון תשי"א (8 ביולי 1951)
1 ע"ר מס' 1096 סיום 31.3.41, תוס' 1, עמ' 15.

(א) בסעיף 5 —

(1) בהערת השוליים, במקום המלים „כושר רפואי“ יבואו המלים „כושר לשירות בטחון“;

(2) במקום סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יבואו סעיפים קטנים אלה:

„(א) פוקד רשאי בצו לקרוא לכל יוצא-צבא להתייצב לבדיקה במקום ובזמן שנקבעו בצו, לשם קביעת כשרו לשירות בטחון.

(ב) יוצא-צבא שנקרא להתייצב כאמור, חייב להתייצב, במקום וכי זמן שנקבעו בצו, ולהיבדק כל בדיקה שתידרש לדעת ועדה רפואית, לשם קביעת כשרו הרפואי לשירות בטחון, וכן להיבדק, לפי הוראות הפוקד או מי שהוסמך לכך על ידיו, כל בדיקה אחרת לשם קביעת כשרו הכללי בשירות בטחון, המבחנים לכושר רפואי לדרגותיו — ייקבעו בתקנות.“

(3) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא סעיף קטן זה:

„(ו) פוקד רשאי בצו לקרוא לתושב קבוע שמלאו לו 17 שנים תמימות להתייצב לבדיקה, במקום ובזמן שנקבעו בצו, לשם קביעת כשרו לשירות בטחון, ובחישוב גילו לא יחול סעיף 2 (ב). ניתן צו כזה, יחולו על אותו תושב קבוע סעיפים קטנים (ב), (ג) ו-(ד), כאילו היה יוצא-צבא.“

(ב) במקום סעיף 7 יבוא סעיף זה:

7. (א) יוצא-צבא שנמצא כשר לשירות והוא אינו בשירות סדיר יהיה נמנה עם כוחות המילואים של צבא-הגנה לישראל וחייב בשירות מילואים שנתי ובשירות מילואים חדשי לתקופות המפורטות להלן.

(ב) יוצא-צבא החייב בשירות מילואים כאמור, רשאי פוקד, בצו לקרוא לו להתייצב לשירות מילואים במקום ובזמן שנקבעו בצו; ואותו יוצא-צבא חייב להתייצב כאמור.

(ג) יוצא-צבא החייב בשירות מילואים כאמור, והוא נמנה עם יחידה של כוחות המילואים של צבא-הגנה לישראל רשאי מפקדו בדרגת סגן משנה או בדרגה גבוהה מזו, לקרוא לו, בכל דרך שימצא לנכון להתייצב לשירות מילואים ביחידתו במקום ובזמן שקבע המפקד, ואותו יוצא-צבא חייב להתייצב כאמור.

(ד) תקופת שירות המילואים החדשי היא יום לכל הודש או שני ימים רצופים לכל חדשים או שלושה ימים רצופים לכל שלושה חדשים, או שתיים עשרה שעות לשיעורין לכל הודש, הכל כפי שיקבע ככל מקרה ומקרה הפוקד או המפקד, כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג), ובלבד —

(1) שלא יצורפו ימי השירות החדשי, על ידי הסמכת תקופה אחת של שירות חדשי לחברתה, לתקופה כוללת העולה על שלושה ימים, אלא בהסכמת יוצא-הצבא;

שירות מילואים

* נחקק בכנסת ביום כ"ט בסיון תשי"א (8 ביולי 1951): הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 74 מיום כ"ו בניסן תשי"א (8.5.51), עמ' 182.
 1 ספר החוקים 25 סיום כ"א באלול תשי"ט (15.9.49), עמ' 271.

(2) שאותם ימים או אוזון שעות לא יחולו בשבת או במועד
ישראל.

(ה) תקופת שירות המילואים השנתי היא:

(1) לגבר באחד הגילים שמ-18 עד 39 ועד בכלל, ולאשה באחד
הגילים שמ-18 ועד 34 ועד בכלל — עד שלושים ואחד ימי ש-
רות לכל שנה;

(2) לגבר באחד הגילים שמ-40 עד 49 ועד בכלל — עד ארבעה-
עשר ימי שירות לכל שנה;

(3) לגבר או אשה בדרגת רב-טוראי או בדרגה גבוהה מזו —
עד שבעה ימי שירות כל שנה נוסף לימי השירות הנזכרים בפס-
קה (1) או (2).

(ו) שירות מילואים שנתי יהיה רצוף, אולם מפקד כאמור בסעיף
קטן (2) רשאי להורות כי תקופת שירות של יוצא-צבא בשנה מסוימת
תחולק —

(1) לשנים — אם ראש המטה הכללי של צבא-הגנה לישראל,
או מפקד בדרגת אלוף שהוסמך לכך על ידי, הרשה זאת לגבי
אותה שנת שירות, בין של יוצא-צבא זה ובין של אותו סוג
יוצא-צבא; או

(2) לשנים או ליותר — אם הסכים לכך יוצא-הצבא בכתב.

(ז) יוצא-צבא אשר בשרתו בשירות מילואים היה כלוא על עבירת
על פי פסק דין של בית דין צבאי או של בית משפט או נעדר מהשירות ללא
צידוק מספיק, הרי בהישוב זמן השירות אין רואים את תקופת כליאתו או
היעדרו, כאמור. כתקופת שבת מילא חובת שירות מילואים.

(ח) שר הבטחון רשאי לקבוע בתקנות —

(1) את אופן חישוב השנה לצורך סעיף זה;

(2) את מידת תחולתן של הוראות סעיף זה לגבי שנה מסוימת
על מי שסיים תוך אותה שנה את שירותו הסדיר;

(3) את דינה של תקופת שירות מילואים שנתי שהתחילה בשל-
חי שנה אחת ונסתיימה, תוך כדי שירות רצוף, בשנה שלאחריה.

בתקנות אלה מותר לקבוע, שכולן או מקצתן יחולו למפרע לגבי כל
תקופה שלפני תחילת תקפו של חוק שירות בטחון (תיקון) (מס' 2),
תשי"א—1951

(ג) בסעיף 10 (ב) במקום המלים "שנקבע, בצו, להתייצבות" יבואו המלים "שנקבע
להתייצבות, בצו או בקריאה לפי סעיף 7 (ג)".

דוד בן-גוריון
שר הבטחון

דוד בן גוריון
ראש הממשלה

חיים ווייצמן
נשיא המדינה

חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 3), תשי"א—1951*

1. תקנות ההגנה המפורטות בתוספת יעמדו בתקפן עד יום ב' בטבת תשי"ב (31 בדצמבר 1951).
2. תקפו של חוק זה הוא מיום כ"ו בתמוז תשי"א (30 ביולי 1951).

תוספת

(סעיף 1)

1. תקנות ההגנה 1939, חוץ מתקנות 15, 36, 43 ו-49.
2. תקנות ההגנה (תיקון פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1942.
3. תקנות ההגנה (תיקון פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1943.
4. תקנות ההגנה (תיקון פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1944.
5. תקנות ההגנה (הטלת פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1942.
6. תקנות ההגנה (הפיקוח על המזונות), 1942.
7. תקנות ההגנה (תיקון פקודת סמכויות היבוא היצוא והמכס (הגנה), 1939) (מס' 2), 1942.
8. תקנות ההגנה (תיקון פקודת הסמכויות בענין היבוא היצוא והמכס (הגנה), 1939) (מס' 3), 1942.
9. תקנות ההגנה (תיקון פקודת הסמכויות בענין היבוא היצוא והמכס (הגנה), 1939), 1945.
10. תקנות ההגנה (מניעת רווחים מופקעים), 1944.
11. תקנות ההגנה (כספים), 1941.

דוד בן גוריון
ראש הממשלה

חיים ווייצמן
נשיא המדינה

- * נחקקו בכנסת ביום כ"ט בסיון תשי"א (8 ביולי 1951).
- 1 ע"ר מס' 914 מיום 28.8.39, תוס' 2, עמ' 518.
- 2 ע"ר מס' 1200 מיום 11.6.42, תוס' 2, עמ' 842.
- 3 ע"ר מס' 1260 מיום 8.4.43, תוס' 2, עמ' 260.
- 4 ע"ר מס' 1812 מיום 18.1.44, תוס' 2, עמ' 13.
- 5 ע"ר מס' 1227 מיום 8.10.42, תוס' 2, עמ' 1297.
- 6 ע"ר מס' 1181 מיום 29.3.42, תוס' 2, עמ' 487.
- 7 ע"ר מס' 1231 מיום 29.10.42, תוס' 2, עמ' 1302.
- 8 ע"ר מס' 1232 מיום 24.12.42, תוס' 2, עמ' 1630.
- 9 ע"ר מס' 1383 מיום 8.1.45, תוס' 2, עמ' 13.
- 10 ע"ר מס' 1350 מיום 14.9.44, תוס' 2, עמ' 724.
- 11 ע"ר מס' 1215 מיום 6.11.41, תוס' 2, עמ' 1380.

תודתם ציי המדעים הממשלתי

המזכיר 50 פירוטה

